Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 167. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 2, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 2-го ВЕРЕСНЯ 1995 р. Ч. 167. РІК CII.

4-ТА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ РОЗГЛЯДАТИМЕ ПЕРЕДУСІМ ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 31-го серпня, на пресконференції керівника пресслужби Верховної Ради України Василя Іванини йшлося про роботу 4-ї сесії парламенту.

Понад триста питань, за словами В. Іванини, внесено до орієнтовного переліку, запропонованого на розгляд сесії Президією ВР. Оскільки таку кількість питань практично неможливо розглянути і вирішити протягом чотирьох місяців, вирішено на засіданні Президії ВР 4-го вересня зазначений перелік дещо звузити. Насамперед, розглядатимуться питання економічного характеру, спрямовані на реформування економіки. Таких законопроєктів пропоновано на розгляд понад 100.

Передбачається розглянути законопроєкти щодо індексації вкладів, заощаджень та про пенсійне забезпечення.

Йшлося й про нові форми роботи ВР та співпрацю її пресслужби з акредитованими в парляменті журналістами. В. Іванина повідомив, що вже у вересні розглядатиметься програма діяльности Уряду, проводитимуться парляментські слухання, а головні постійних комісій звітуватимуть про свою діяльність.

Багато уваги приділятиметься розвиткові конституційного процесу і випрацюванню нових конституцій України і Криму, проєкту закону про вибори.

Було повідомлено, що днями голова ВР Олександер Мороз підписав проєкт закону про свободу віросповідання. Цей законопроєкт буде опубліковано для всенародного обговорення.

Йшлося про висвітлення роботи сесії і акредитацію журналістів. На 3-ій сесії було акредитовано близько 1000 журналістів. Пресслужба плянує зменшити що цифру до 700. Пресслужба має намір один-два рази на тиждень проводити пресконференції.

УКРАЇНА — ОПОРА СТАБІЛЬНОСТИ В ЕВРОПІ

Джерзі Сіті. — Газета „Вашінґтон Пост" з 27-го серпня помістила статтю Джеймса Руперта під заголовком „Україна відзначає 4-ту річницю як стабільна і цілісна держава".

Кореспондент пише, що найважливішим є те, що ці роковини відбулися взагалі. У 1991 році, коли Україна проголосила незалежність і тим самим винесла смертний вирок СССР, багато західних аналітиків передбачали, що Україна теж розпадеться.

Однак Україна відсвяткувала свій День Незалежности як найстабільніша держава з усіх колишніх республік Совєтського Союзу. Західні аналітики і уряди дивляться на зміцнення її державности, як на опору стабільности в Східній Европі. Незалежність України після 300 років московського панування не дає такої змоги Росії діяти в Европі силовими методами.

Незважаючи на те, що Україна спокійна, пише далі автор, мешканці її не почувають себе щасливими. В нових умовах ринку, що з великими труднощами зароджується, посилюється бідність. Крім того, триває боротьба на мовному і культурному ґрунті між українцями і росіянами, які складають 22 відсотки населення.

Проте, зазначає далі Дж. Руперт, на відміну від інших колишніх совєтських республік, Україна залишається єдиною країною, де влада перейшла від одного всенародно вибраного президента до іншого.

На думку американських офіційних осіб, цьогорічний День Незалежности України вперше засвідчив, що Україна закріпилася на карті Европи назавжди. Півтора року тому американська розвідка стверджувала, що внаслідок спаду економіки і посилення напруження між сходом і заходом, Україна дійде до війни і розпаду. Але вже в травні цього року Президент Клінтон, відвідуючи Київ, сказав, що Україна буде основним гарантом стабільности в Східній Европі.

Автор наводить слова Збіґнєва Бжезінського, колишнього радника Президента Картера у питаннях безпеки, що Україна приспішить перехід Росії до менш імперіалістичної держави. За словами З. Бжезінського, без України Росія вже не зможе бути імперією і матиме більші шанси перетворитись на європейську країну.

Після розпаду СССР західні аналітики передбачали, що східня Україна, великою мірою зрусифікована, спробує приєднатися до Росії. Західня Україна, свідомішa в національному питанні, буде опиратися, виступаючи за тіснішi зв'язки з Европою. Це приведе до громадянської війни. З. Бжезінський каже, що пророки загибелі не мали рації, бо недооцінили внутрішню єдність українців незважаючи на різницю в мові, а також помилилися щодо їхньої терплячости.

Все ж, як пише автор, небезпека внутрішньої нестабільности існує. Через програму радикальних економічних реформ збільшилася загроза страйків. Л. Кучмі ледь-ве вдалося запобігти страйкові гірників, яким не виплачували платню три місяці.

Наприкінці своєї статті Дж. Руперт згадує також недавні зіткнення між татарами і росіянами в Криму, а також бійцями УНА-УНСО з міліцією під час поховання Патріярха Володимира в Києві.

Тривають пошуки американців у Росії

Москва. — В російській столиці відбулася пресова конференція, на якій колишній амбасадор ЗСА в Росії Малколм Тун, співголова американсько-російської пошукової комісії, повідомив, що знайдено надійного свідка, який у 1950-их роках бачив в одному зі совєтських шпиталів чотирьох американців.

М. Тун сказав, що нове свідчення „є могутнім проривом крізь стіну мовчання", яка оточувала долю поляглих в Росії американців. „Ми дістали можливість відповісти на одне з найбільш насущних запитань, а саме — чи опинилися на совєтській території американці, які брали участь в Корейській та В'єтнамській війнах?" — підкреслив американський дипломат.

Джерелом нової інформації є колишній совєтський вояк Володимир Трощенко, який пам'ятає, що в 1951 році, коли він лежав у військовому шпиталі поблизу далекосхідного міста Арсеньєва, він зустрів там чотирьох американців. П'ятий американець був похований на пришпитальному цвинтарі.

Генерал Дмитрій Волкогонов, співголова згаданої комісії з російського боку, сказав у розмові з журналістами, що особисто він вірить

(Закінчення на стор. 3)

Канада не хоче відкритого кордону зі ЗСА

Оттава. — Проти американської пропозиції відкрити кордон між З'єднаними Стейтами Америки і Канадою висловився канадський міністер у справах національного прибутку Дейвид Андерсон. „Я не бачу жодної можливости зникнення кордону ні в найближче майбутнє, ні взагалі за мого життя, а я збираюся жити довго", — сказав Д. Андерсон.

Пропозиція скасувати митну та іміґраційну контролю між ЗСА і Канадою походить, як засвідчує канадська преса, від комісії при віцепрезиденті ЗСА Албертові Горові, яка вивчає всі можливости зменшення урядових видатків.

У формі експерименту, на летовищі міста Маямі, починаючи з 31-го серпня, прибулі з Канади пасажири вже не переходитимуть іміґраційної і митної контролі. Американська сторона закликала канадську владу відповісти на цю ініціятиву взаємністю, щоб у випадку успіху застосувати її на всіх без винятку контрольно-пропускних пунктах на кордоні, в морських портах і на летовищах.

На думку міністра Д. Андерсона, „Оттава не відчуває ентузіязму з приводу американської ініціятиви, бо потік контрабандних наркотиків, зброї, алькогольних напоїв і порнографічної літератури йде зі ЗСА у Канаду, а не навпаки".

Відкриття нового року в школі українознавства в Нюарку

Нюарк, Н. Дж. — „Рідна Школа" в Нюарку, Н. Дж., оголошує початок шкільного 1995-1996 року для дітей від передшкільного віку до 12-ої кляси. Реєстрація починається 9-го вересня о год 8:30 ранку.

Першого дня відбудеться Служба Божа, знайомство, реєстрація та вступні лекції.

Заняття проходитимуть у приміщенні Української Католицької школи св. Івана Хрестителя при 746 Sandford Ave., Newark, NJ, від год. 8:30 ранку до 12-ої полудня.

За дальшими інформаціями телефонувати (201) 372-2812.

Україну відвідала військова делеґація Албанії

Київ (УНІАР). — У вівторок, 29-го серпня, в Україну прибула військова делеґація Республіки Албанія, на чолі з керівником Управління плянування та начальником комісії з озброєнь Міністерства оборони Албанії полковником Бектешем Коласі.

Робоча візита делеґації албанського військового відомства проходила згідно із взаємними домовленнями між міністром оборони України Валерієм Шмаровим і амбасадором Республіки Албанія в Україні Енвером Фая і тривала до 3-го вересня.

Під час візити розглянуто питання військової й військово-технічної співпраці між міністерствами оборони України та Республіки Албанії.

Делеґація Міністерства оборони Республіки Албанія відвідала одну з військових частин, де познайомилася з технікою сухопутних військ Збройних Сил України, побувала на бронетанковому ремонтному заводі, ВО ім. Артема та „Ленінській кузні".

Протестують проти фальшивих листівок

Київ (УНІАР). — У четвер, 31-го серпня, Центральне правління товариства „Просвіта" імені Тараса Шевченка оприлюднило звернення на ім'я Президента України Леоніда Кучми та прем'єр-міністра України Євгена Марчука, в якому йдеться про появу листівки під заголовком „Про автокефалію на Україні", яка поширюється серед вірунчих в державі.

У зверненні, між іншим сказано: „Текст цієї листівки — це симбіоз наклепів, ведвертої брехні, перекручення фактів та неприхованої фальсифікації. Листівка видана сьогодні великим тиражем — 50,000 примірників. Провокатори навіть не ховаються — вони її друкують відкрито.

На авторів цієї „брутальки" вказує зображення на листівці св. князя Володимира взяте з офіційного бланку „Митрополита Київського і Всієї України" Володимира (Сабодана), що є запопадливим слугою Московської Патріярхії.

Всеукраїнське товариство „Просвіта" надзвичайно обурене бездіяльністю правоохоронних відомств України, які не запобігають виникненню подібних провокацій.

Звертаємось до Вас, пане Президенте та прем'єр-міністре, вжити можливих заходів, аби припинити подібні протиправні акції і вимагаємо притягнути винуватців до відповідальности".

УКРАЇНСЬКИЙ НЮ ЙОРК УРОЧИСТО ВІДЗНАЧИВ ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Ню Йорк (О. К.). — Четверту річницю Незалежности України відзначено в цьому великому скупченні українців святочною вечерою 23-го серпня у приміщеннях Українського Народного Дому. Організацією свята зайнялися Українська Американська Координаційна Рада і Український Конґресовий Комітет Америки при співпраці з управою Українського Народного Дому, які створили для підготови свята окремий комітет під проводом Євгена Стахова і Мирослава Шміґеля.

Святочне відзначення цієї четвертої річниці Незалежности зібрало понад 300 осіб, серед яких були провідні члени українських установ представники дипломатичних станиць України та їхні співробітники.

(Закінчення на стор. 3)

Фото Я. Кулинич

Група провідників українських організацій з постійним представником України до ООН А. Зленком з дружиною і генеральним консулом України в Ню Йорку В. Крижанівським з дружиною на святі відзначення 4-ої річниці Незалежности України

В Україні

„Просвіта" звернулася до Президента

КИЇВ. — Світловодська організація Товариства „Просвіта" звернулася до Президента України Леоніда Кучми і Верховної Ради України з пропозицією накласти вето на проєкт державної програми збереження і підтримки розвитку російської культури в Україні на 1995-2000 роки, підготовлену Міністерством у справах національностей, міґрації і культів. „Автори проєкту ставлять за мету зберегти, утвердити і поглибити в законодавчому порядку панівне становище російської мови і культури в Україні", — сказано у зверненні й наголошено, що дії Міністерства у справах національностей спрямовані на підрив державности України.

Два роки не отримували заробіткової платні

ЛЬВІВ. — Трудовий колектив виробничого об'єднання „ЛОРТА" проголосив, що 4-го вересня розпочне масові акції протесту проти затримок з виплатою заробітної платні. Голова профкому ВО „ЛОРТА" Ігор Кулачковський повідомив, що робітники домагаються зірвання контракту з генеральним директором об'єднання Євгеном Ситником. „Ми розуміємо, що є об'єктивні причини кризи, проте є і суб'єктивні, які полягають у невмінні адміністрації реорганізувати виробництво. Не зуміли, зокрема, керівники, вигідно використати 2.4 мільйони долярів, що надійшли з Росії в рахунок боргу. В минулому один з найкращих заводів Військово-промислового комплексу Львівщини, що випускає прилади для космічних кораблів, сьогодні практично закрито. З 10-ти тисячного колективу тут залишилося лише 1,500 працівників, переважно адміністрація та обслуга. Причиною стало те, що більшість робітників заводу вже два роки не отримують заробітної платні. До координаційної ради захисту трудового колективу ВО „ЛОРТА" увійшли представники КУН, УНСО, УРП, Руху ВН-Руху.

В. Кремінь пропонує не давати православним храмів

КИЇВ. — Начальник управління гуманітарної політики адміністрації Президента України Василь Кремінь на засіданні прес-клюбу „Ринкові реформи" запропонував „припинити передачу релігійних споруд православним церквам, які є роз'єднаними". На його думку, події 18-го липня показали непослідовність представників Церкви та „дитячість силових структур, що проявилися в неадекватності їхніх дій на Софійському Майдані". Щодо мовної політики в Україні В. Кремінь зазначив, що „тут не повинно бути будь-якого насильства, російська мова в Україні — це багатство української держави. Те ж саме стосується мов і культур інших національностей, які проживають в Україні".

Міністерство Закордонних Справ України засуджує дії НАТО в Сараєво

КИЇВ. — У середу, 30-го серпня, Міністерство Закордонних Справ України оприлюднило заяву з приводу артилерійського обстрілу Сараєво силами НАТО. У заяві сказано, що українське зовнішнє відомство сприйняло ці події з великою тривогою, оскільки під час обстрілу постраждало мирне населення. Дії НАТО, сказано в заяві, „ставлять під загрозу позитивні тенденції, що намітилися останнім часом на шляху мирного врегулювання конфлікту в колишній Югославії. На думку керівників МЗС України, „міжнародна спільнота повинна вжити серйозних заходів щодо винуватців цього злочину". „В Україні засуджують подібні дії і звертаються до всіх конфліктуючих сторін із закликом виявити політичну мудрість і стриманість та негайно сісти за стіл мирних переговорів", — пишуть автори заяви і пояснюють, що Україна і далі готова сприяти пошуковi формули примирення, прийнятної для всіх учасників конфлікту.

Святкують по-совєтському

ОДЕСА. — Одеські кінематографісти відзначили день кіно не 9-го вересня, а 27-го серпня, тобто як у колишньому СССР. Це рішення вони мотивували „любов'ю до втраченої батьківщини". Як зазначила кінорежисер Наталія Збандут, „усі кінематографісти нашої батьківщини звикли відзначати професійне свято 27-го серпня". Форма цьогорічного святкування — міні-фестиваль нових фільмів, які „з ряду обставин" є російськими. Від 27-го серпня до 9-го вересня мешканці та гості Одеси зможуть побачити п'ять фільмів радянського часу: „Російський реґтайм", „Ті, що ллють кров", „Колір дощу", „Макаров" і „Мрії ідіота".

Розслідується вбивство банкіра

ПОЛТАВА. — Слідчі не виключають ймовірності, що смерть директора полтавської обласної філії акціонерного поштово-пенсійного банку „Аваль" Валерія Павлюченка була вбивством на замовлення. Щоправда, слідчі відпрацьовують і інші версії. Обгорілий труп банкіра знайдено 14-го серпня у спаленому його власному авті „Опель" на лісовій дорозі в передмісті Полтави.

В АМЕРИЦІ

ЗАКІНЧИЛАСЯ 25-ДЕННА поїздка спікера Палати Репрезентантів Нюта Ґінґріча по країні. Він відвідав 25 міст, презентуючи свою книгу „To Renew America" („Обновити Америку"). За свідченням „Ню Йорк Таймс", ця книжка вже сім тижнів посідає перше місце у списку бестселлерів. Під час поїздки Н. Ґінґріч щодня мав розмови з двома-трьома тисячами американців. Він став одним з найпопулярніших американських політиків завдяки тому, що був серед найактивніших творців республіканської програми „Контракт з Америкою", яка передбачає важливі реформи в суспільстві. Спостерігачі не виключають, що Н. Ґінґріч ще може висунути свою кандидатуру на пост президента — у тому випадку, коли жоден з двох провідних кандидатів від Республіканської партії, Роберт Дол і Філ Ґремм, не стануть символами здійснення „Контракту з Америкою".

НА СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ у справі О-Джей Симпсона виникла ситуація, яка може закінчитися виправданням звинуваченого у вбивстві своєї колишньої дружини і її приятеля. Річ у тому, що головною особою, на якій трималися всі арґументи прокураторів, був детектив Марк Фурман, бо саме він знайшов закривавлені рукавиці поблизу будинку Симпсона і сліди крови на його авті. Тим часом адвокатам Симпсона вдалося дістати магнітофонні записи, які дозволяють характеризувати М. Фурмана як расиста. Днями суд переслухав ті записи, з них виплиає, що М. Фурман справді відчуває антипатію до чорних, багато разів вживає щодо них образливе слово „ніґґер". Членам групи захисту Симпсона тільки цього й треба було, адже від самого початку вони стверджували, що М. Фурман навмисне зфальсифікував „речові докази" проти Симпсона.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ РОСІЇ Борис Єльцин гостро засудив бомбову атаку літаків НАТО на укріплення боснійських сербів, яку було застосовано після артилерійського обстрілу сербами центральних сараєвських вулиць та площ і вбивства багатьох мирних громадян. Б. Єльцин знову висловив пропозицію щодо проведення у вересні чи, найпізніше, у жовтні міжнародної конференції з приводу балканської кризи. Офіційний представник російського міністерства закордонних справ Григорій Карузін остеріг, що „виступ світової спільноти на боці однієї з воюючих сторін буде фатальною помилкою, відповідальність за яку ляже на всіх, тому обов'язком Росії є всіма силами протиставитися цьому".

В ТОКІЮ ПОЧАВСЯ суд над членами буддійської секти „Аум Шінрікіо". На лаві підсудних сидять понад 100 сектантів на чолі з „верховним ґуру" Сіоко Асагарою. Їх звинувачують у вбивствах, викраданнях людей, незаконному виготовленні зброї, отруйних газів і наркотиків. Суд, як передбачають спостерігачі, стане для Японії „процесом віку", бо в центрі переслухування буде безпрецедентний терористичний акт у токійській підземці 20-го березня цього року, коли від смертоносного газу сарину загинуло 12 осіб і понад 5,500 дістали тяжкі отруєння.

ДЕНЬ ПРАЦІ

З нагоди Дня Праці, що припадає на понеділок 4-го вересня, бюра Екзекутиви УНС і редакцій „Свободи" та „Українського Тижневика" будуть закриті. Наступне число „Свободи" друкуватиметься з датою середи 6-го вересня. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чи конференція у Пекіні розширить права жінок?

4-го вересня в Пекіні відкривається IV Світова конференція жінок, яка проходитиме під егідою Організації Об'єднаних Націй. Уряд Китаю завдяки цій події прагне доказати світові правдивість маоїстського льозунґу „На жінках тримається половина неба". Але чи дійсно ставлення до жінок у Китаї дозволяє їм бути щасливими і цілком задоволеними своїм життям?

Зважмо, що закони китайського уряду строго обмежують кількість дітей в родині до однієї дитини. Часом доходить навіть до варварського змушування перервати багатомісячну вагітність у жінок, які чекають другої дитини. Після народження в родині першої дитини часто вимагається стерилізації жінки. На цьому не закінчується перелік прикладів приниження китайської жінки і її права на прийняття самостійного рішення, але цього достатньо, щоб зробити висновки про права жінок у Китаї.

З другого ж боку, комуністична система в країні повністю елімінувала проституцію, а рівень грамотности серед жінок подвоївся, досягнувши 70 відсотків.

Незважаючи на невідповідність проведення Конференції жінок у країні, де їх права обмежені, факти дозволяють надіятися, що проведення такої конференції саме у Китаї може різко змінити долю китайської жінки. Намагаючись показати своє ставлення до жінок у якнайкращому світлі, уряд Китаю заанґажував до праці над реклямою і влаштуванням різних імпрез понад 50,000 працівників. 7-го серпня ц.р. лідери Китаю поспішно створили п'ятирічний плян поліпшення життя жінок, окремі аспекти якого включають призначення більшої кількости жінок на найвищі урядові посади, забезпечення їх перед продажею до змушеного подружжя та припинення практики недостатньої лікарської опіки над дівчатками-немовлятами, тоді як вся увага приділяється „упривілейованій" половині суспільства — хлопчикам.

Дискримінація жінок розповсюджена далеко поза межами Китаю; ця проблема в більшій чи меншій мірі охоплює цілу земну кулю. Хоча рівень грамотности та тривалість життя жінок за останні два десятиліття помітно зросли, все ж жінки становлять дві третини неграмотних і 70 відсотків людей, що живуть поза межами бідности. Половина тих, хто кандидує на пости урядових законодавців, — це жінки, але тільки 10 відсотків з них остаточно їх займають. Коли йдеться про міністерські пости, то тут кількість жінок падає до шести відсотків. Серед кількости безробітних в цілому світі переважають жінки.

І знову ж — оптимістичні сподівання: влаштована Організацією Об'єднаних Націй Світова конференція жінок в Найробі, Кенія (1985 рік), промостила дорогу в боротьбі за права жінок у багатьох країнах. Для прикладу, в Бразилії були створені спеціяльні поліційні станції, куди покривджені жінки можуть звертатися за тимчасовим притулком, а після конференції ООН у справах приросту населення і розвитку, яка відбулася минулого року в Каїрі, уряд Єгипту вперше офіційно визнав діяльність в країні жіночого руху. Базуючись на цих результатах, надіємось, що цьогорічна Світова конференція жінок у Китаї таки принесе позитивні результати. Великого престижу їй додасть участь Першої лейді Гилларі Родгам Клінтон, яка прибуде до Пекіну як голова делеґації ЗСА.

Багатозначною буде участь у конференції делеґації України. Слід зазначити, що у всіх попередніх Світових конференціях жінок брала і бере цього року участь делеґація Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Хотілося б, щоб вищезгадана конференція мала вплив і на долю жінок в Україні, які хоч і не зазнали такої дискримінації, як жінки в Китаї, але під багатьма оглядами заслуговують на краще життя і більш численне представництво в державних керівних і політичних колах.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

ЧЕТВЕРТІ РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ЛЕОНІДА КУЧМИ НА УРОЧИСТОМУ ЗАСІДАННІ В ПАЛАЦІ КУЛЬТУРИ, ПРИСВЯЧЕНОМУ ЧЕТВЕРТІЙ РІЧНИЦІ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

IV

Держава має дбайливо ставитись до правоохоронних органів, зміцнювати не тільки їх соціяльне та матеріяльно-технічне забезпечення, але й підтримувати моральний дух особового складу, не допускати, щоб тягар відповідальности за політичне рішення перекладався на плечі людей у мундирі.

Найважливішим нашим пріоритетом є і залишатиметься збереження громадського миру та міжнаціональної злагоди в Україні. Весь попередній період ми знаходимо можливості вреґулювання конфронтаційних ситуацій мирними, цивілізованими засобами. На відміну від деяких пострадянських країн, нам вдалося без силових зіткнень вийти із конституційного глухого кута.

Важливе значення для підтримання стабільности в державі має нормалізація ситуації навколо Криму. Вирішальним моментом цього стали клопіткий діялог з різними політичними силами та владними інституціями півострова, соціяльно-економічна допомога, узгодженість дій Президента та Верховної Ради. Але ми добре розуміємо, що загроза вибуху небезпечних процесів Криму покищо залишається. Це виявили, зокрема, червневі події, під час яких визначився новий громадсько-політичний злам, пов'язаний з проблемами кримсько-татарської частини населення та загрозливим зростанням в Криму впливу організованої злочинности.

Небезпека конфліктів чатує на нас і в інших сферах суспільного життя. Певні політичні сили зорієнтовані на загострення ситуації і на силовий тиск на державу у вузько корисливих цілях. Хотів би застерегти від таких невиважених і небезпечних кроків. Не так вже і важко спровокувати конфлікт у нестабільному суспільстві; льокалізувати його власними силами нерідко майже неможливо. Як свідчить дослідження, з кінця 80-их років майже дві третини внутрішніх конфліктів у державах були інтернаціоналізовані. Отже, тим політикам, які під гаслами захисту держави чи своїх співвітчизників провокують протистояння і зіткнення, варто пам'ятати: у кінцевому підсумку вони працюють не проти окремих політичних сил чи урядовців, не проти Президента, а проти України і її народу.

Слід зосередити увагу на вирішенні справді стратегічного завдання — виробити таку систему суспільно-політичних відносин, яка б забезпечила узгодження різноманітних інтересів у цивілізованій формі розв'язання неминучих суперечностей. Необхідно законодавчо підтримати розвиток політичних партій та громадських рухів; коректно, але недвозначно окреслити правове поле їх діяльности з правами та обов'язками і, що особливо важливе, з надійними механізмами відторгнення ультрарадикальних сил та попередження політичного екстремізму в усіх його виявах. Останнє набуває особливої актуальности, зважаючи на те, що в Україні мають місце рецидиви у правого екстремізму, іноді з ознаками фашизму. Ми повинні не лише відкрито попереджати про це людей, а й вживати адекватних заходів і робити це сьогодні, інакше завтра може бути пізно. Хотілося б, щоб над цим, врешті решт, замислилися політики, які будь-що намагаються нав'язати свою лінію будівництва держави, ховаючись за спини бойовиків.

Відповідна моральна атмосфера має бути створена і навколо організацій, які аґітують за нові військово-політичні союзи, фактично виступають проти української державности. Неупереджена економічна та політична аналіза, оцінка ситуації з точки зору геополітики дає підстави стверджувати, що саме самостійна, незалежна Україна — сьогодні оптимальна форма, форма самовиживання її народу. Це відчуває більшість наших співвітчизників. На цю ідею самовіддано працюють національно-патріотичні організації, вона не заперечується впливовими силами і в лівому русі. Наше спільне завдання — і надалі консолідувати партії та громадськість навкого ідеї державности, яка буде слугувати кожному її громадянинові.

Відкинувши старі ідеологічні та моральні засади, нам слід активніше утверджувати загальнолюдські цінності. У цьому зв'язку заслуговує на державну увагу українська національна ідея. На жаль, вона не принесла бажаного згуртування, і насамперед, через те, що у неї від початку було закладено не державно-політичний, економічний, а переважно національно-етнічний зміст. На цьому вкотре доводиться наголошувати, оскільки на адресу Президента подекуди лунають звинувачення у запереченні взагалі національної ідеї. Глибоко переконаний: це велика гуманістична ідея боротьби за щастя, добробут і свободу українського народу; ідея, що ґрунтується на глибоких історичних традиціях, які ведуть свій родовід з життєдайних джерел Київської Руси, Галицько-Волинського князівства, козацької держави; ідея, яка стверджується розвиненою економікою, досягненням культури і науки, надійними ґарантіями прав і свобод людини.

Чотирирічний досвід неспростовно доводить, що нам треба не лише наповнити новим змістом національну ідею, а й виробити і активно втілити нову ідеологію державотворення. Її наріжним каменем повинні стати не принцип руйнування, а принцип творення, будівництва та ствердження України як цивілізованої держави, забезпечення для людини гідних умов її життя.

Необхідно відмежуватись від радикалізму — лівого і правого; не лише проголошувати, а й реально проводити політику широкого центризму й інтеґраційної моделі розвитку України, як шляху уникнення конфронтаційности, узгодження суспільних інтересів різних соціяльних верств, сприяння компромісу різних гілок влади, згуртування всього суспільства. Міжнаціональний мир та міжетнічна злагода в Україні є свідченням того, що ми дотримуємось правильних орієнтирів у такій надзвичайно важливій і делікатній сфері, як національна політика держави. Суть її коротко можна визначити так: Україна — спільний дім, вітчизна для всіх її громадян.

Для України є актуальним збереження своєї самобутности, національної ідентичности, духовного й культурного відродження народу, інакше ціна духовної інфляції дорого коштуватиме нам нащадкам. Зумовлено це не тільки подоланням тоталітарної спадщини, а й тим, що наше суспільство нерідко стає об'єктом експансивного, духовного, ідеологічного, культурного, інформаційного впливу. Ми не збираємось зводити нові ідеологічні кордони, обмежувати доступ наших громадян до інформаційних та культурних джерел інших держав, проте не можемо і не будемо оплачувати іноземні телерадіокомпанії, тим більше, коли в нас не вистачає ресурсів на підтримку власних засобів.

В останній час вдалося дещо скориґувати гуманітарну політику держави, відмовитись від невиправданих, суто адміністративних засобів утвердження національних пріоритетів. Вважаю за необхідне ще раз наголосити, що державним надзавданням і надалі буде сприяння відродженню української духовности, але з цією метою вишукуватимуться принципово інші можливості, переважно економічного, морально-політичного та ідейного впливу.

Мають також бути суттєво розширені самостійність і роля реґіонів у розвитку культури, освіти й мовної політики на своїй території, не порушуючи при цьому загальнодержавний культурномовний режим. Відомо, що мова і культура належать народам, а не державам, що вони розвиваються та взаємодіють за власними законами, а не за відомчими інструкціями. Добре було б, щоб це зрозуміли і ті сили, які намагаються протиставити українську і російську, інші культури. Усі ми чудово пам'ятаємо, змінивши пріоритетні складові.

Принагідно хотів би звернутися до нашої творчої інтеліґенції із закликом посилити духовний вплив на ствердження та розвиток української культури. У найскрутніших історичних умовах поневолення та утисків Україна народжувала мистецькі твори, що складають духовне багатство нації. На жаль, в умовах власної державности ми покищо не отримали того розквіту творчости, на який сподівалися, який би міг стати додатково могутнім фактором утвердження українського духу в усіх реґіонах країни серед усіх верств населення.

Як відомо, економічна скрута поставила освіту, науку, культуру та охорону здоров'я в режим важкого виживання. І лише завдячуючи справжньому подвижництву та патріотизму їх працівників вдалося утриматися від розпаду, зберегти дієздатність основних ланок гуманітарної сфери. Сьогодні ми повинні їм низько вклонитися і скласти щиру подяку за те, що вони зберегли майбутнє України.

Більш серйозної уваги вимагає від держави релігійна ситуація. Ми вирівняли перекоси, які нещодавно мали місце. Ще раз хочу сказати, що держава схвально ставиться до ідеї об'єднання православ'я, готова здійснювати посередницькі функції, якщо на це буде згода усіх православних церков. Але я ще раз підкреслюю, що повернення до практики підтримки державними органами влади одних і обмеження можливостей інших релігійних громад, втручання в їх внутрішнє життя не буде. Виконавча влада буде суворо дотримуватись вимог чинного законодавства забезпечувати рівне ставлення

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про добру репрезентацію

З кожним роком, починаючи від славного 1991-го, щораз частіше доводиться нам репрезентувати Україну перед чужинцями і то на різних відтинках життя як політичного, так і культурного, професійного, чи в делеґаціях на наукові, жіночі або спортові міжнародні зібрання. Але щоб воно не було та на якому рівні доводиться виступати, ми в першу черги є українцями і як українців, представників України, нас оцінюють чужинці, а з нами так оцінюють і Україну.

Тому кожна зовнішня репрезентація є тепер такою важливою і хоча часом не для всіх вона видається поважною справою, таки „як нас бачать, так нам пишуть".

Престиж і повагу серед чижинців треба собі виробляти довгими роками і на деяких відтинках це вже вдалося. Тут, здається, на першому місці стоїть наукова ділянка, в якій наші науковці зуміли своїм професійним знанням і рівнем виборо-ти собі належне місце і признання.

Легший до здобуття в порівнянні з іншими є культурний відтинок, зокрема культурні здобутки. Ті українські мистці, наприклад, що мають справжній талант — відразу дістають місце у міжнародному світі, а коли відповідно вміють домагатися відокремлення їх від росіян, — щоб нас далі в культурному контексті не плутали, — тоді маємо справді найкращих представників України, які виборюють нам добре ім'я і славу. Тут можна б назвати не одне прізвище, але, здається, краще, щоб усі ці і добрі репрезентанти, і ті не дуже добрі залишилися анонімними.

А все ж не можна часом таки промовчати хоч і без імени про тих, що ніяк не приносять нам слави своїми виступами назовні. Ось недавно ми вже писали на сторінках нашого щоденника про те, що ціла передолімпійська дружина, яка перебувала на тренуванні в Атланті, порозумівалася лише російською мовою і ледве чи хтось знав, що це були представники молодої української держави. Ба, щобільше, знаємо про іншу групу спортовців з України, які, перебуваючи тут на змаганнях, понищили меблі в готелевих кімнатах, в яких спали, випили, не заплативши, увесь алькоголь з підручної бари в кімнатах і за все це довелося не лише перепрошувати, але і платити тим, що їх запросили.

На щастя, такі випадки трапляються рідко.

У контрасті до них можемо з певною гордістю інформувати, що цьогорічні відзначення четвертої річниці проголошення державности відбулися на терені ЗСА дуже гідно. Як у Вашинґтоні, так і в Ню Йорку наші дипломатичні представництва зібрали велику кількість чужинецьких гостей, що доказує поступове зростання значення України в міжнародному політичному світі. Але маленьке „але" насувалося багать[illegible] присутнім на гостині наших дипломатів у Ню Йорку. Бракувало у цій дуже гарній і елеґантній кулінарно гостині принаймні одного піднесення келихів із відповідними словами повіншовання українською і англійською мовами від господарів з побажаннями всіх гараздів для молодої української держави, яких їй при тій нагоді ніколи не буде забагато, бо чижинецькі гості не все знали, чому вони прийшли на той гарний і щедрий почастунок, а нам мовчки піднімати келихи при такій поважній нагоді якось було не з руки.

Значить, репрезентуючи Україну, треба добре передумати кожну нашу дію і вчитися на досвіді методом „проб і помилок".

Треба надіятися, що найближча важлива репрезентація України, тим разом через українських жінок на IV Всесвітній конференції в Китаї, пройде з успіхом і без зайвих помилок, з яких треба буде робити висновки. Там наші жінки будуть, як читаємо в інформаціях, захищати долю української родини і її майбутнє в навечір'я 10-ої річниці трагедії в Чорнобилі. Представити цю трагедію суґестивно в такий спосіб, щоб вона станула перед очима жінок буквально з цілого світу і щоб промовила до сумління усіх, — це не абияке завдання. Тут не можуть грати ролю особисті амбіції чи успіхи окремих делеґаток, бо в ім'я цього величезного спустошення, що далеко не маліє, а забирає щораз нові жертви, мусить бути там одна спільна і добра репрезентація тих, що вміють і мають щось важливого сказати і яким найближча доля майбутніх поколінь. Чи стануть українські жінки на висоті завдання, чи достукаються своїми палкими і мудро арґументованими промовами до дна болю у жіночих серцях цілого світу? Адже десята річниця — не за горами!

О-КА

Марта Богачевська

ДУМКИ ПРО САМОСТІЙНІСТЬ

Відзначення незалежности України співпало в ЗСА з відзначенням річниці здобуття права голосу жінкам. Преса та радієві програми повні розмов на тему, чому й досі, 75 років після прийняття поправок до Конституції, яка забороняє обмеження права голосу через стать, жінки не мають відповідного до своєї кількости представництва в Уряді. Точаться розмови, розпочаті століттями тому, чому немає насправді статевої рівноправности і чому досі у цілому світі, як і у ЗСА, роля жінки у всіх галузях влади та економіки другорядна. Дослідження, роздуми та особисті спостереження погоджуються на тому, що право та користування рівноправністю — це дві різні речі. Повне користування правом не тільки здобувається поволі, але й вміння повністю користуватись рівноправністю приходить так само повільно, з трудом та з зусиллями. Жінки, як і Україна, неодноразово, а то й навіть безнастанно здобували й далі продовжують здобувати собі право на рівне існування і на визнання іншими того права.

У четверту річницю самостійности української держави англомовна вашинґтонська преса згадувала не самостійність України — навіщо це робити, адже це вже не новина, — а те, що справа поховання чи непоховання Патріярха Володимира Романюка — це лише ще один акт у драмі, чи Україна є насправді самостійною державою, в якій мають місце всі її мешканці, чи вона повинна таки розділитись на українську та на російську частини. Журналісти інтерпретують події на свій лад, і мені не хочеться тут заходити у велику дискусію проблеми, котра, на мою думку, наразі не існує. Стаття про Україну попала на середні сторінки „Вашінґтон Пост". На першій сторінці була стаття про Ізраїль, де ортодоксальні жиди, які є настільки проґресивні, що не бажають служити в армії, все ж таки вважають, що закон Божий в інтерпретації їхніх рабинів має зверхність над законами держави та військових провідників. Тому вони не будуть підкорятися ізраїльським військовим властям видворювати незаконних ізраїльських поселенців із палестинських територій. Ізраїльське військо, чи пак, військові власті, протестують, мовляв, як же провадити армією, коли у деяких вояків свої закони, які дозволяють їм не коритися світським та військовим наказам.

В Ізраїлі починається наново дискусія, хто має право інтерпретувати слово Боже і закон держави. Тема не нова, але учасники таких дискусій звичайно не виявляють жодної охоти бачити своїх попередників у дискусіях XV сторіччя. Жінки в свою чергу стають віч-на-віч з подібними арґументами тих, кому дано знати точне місце статі і людини у цьому світі і потойбіч. Міняється термінологія часу, але тема залишається переважно одна — хто має право вирішувати право одиниці, хто має право говорити від імени загалу, хто має право говорити від імени Бога?

Україна заговорила своїм голосом чотири роки тому. Жінки України, разом з жінками решти світу, намагаються вклинити свій голос у голос загалу. Це доводиться тяжко, але, властиво, чому ситуація в Україні має бути відмінною від решти світу?

Приготовляючись до конференції ООН, присвяченій жінкам, світова увага дещо привернулась до проблеми насильства над жінками. Вже є значна література на тему наслідків, психологічних та суспільних, фізичного насильства над людьми, а особливо над жінками, які або не мають прав, або не мають вміння чи змоги ними повністю користуватись. Одним із наслідків є те, що жертва насильства час від часу попадає в шал, проявляючи насильство над іншими — чи то людьми, чи речами. Ця свого роду заміна ролей ніколи не обдумана і звичайно не приносить користи оригінально потерпілому.

Посттоталітарне та постколоніяльне суспільство України проявляє багато ознак жертв насильства. Так звана діяспора, — а так звана, бо всі на світі є діяспорою з чогось і від когось, — особливо те покоління, котре пережило війни, табори, голод і взагалі гірші ознаки нашого цивілізованого світу, також проявляє час від часу спосіб поведінки потерпілих. Святе обурення — та не надто продумане і наслідки того обурення, зрозуміло, непередбачені, бувають згубними для

(Закінчення на стор. 3)

ДУМКИ ПРО...

(Закінчення зі стор. 2)

себе самих. Цей первинний шал — це лише ще одна ознака браку самостійности, браку почуття контролю над власною долею, це ознака підвладности іншим.

В американсько-український пресі відзначення самостійности України цього року дещо відійшло на задній плян. Публіка дуже стурбувалась саме похованням Патріярха. Забувши, як поводиться американська поліція з тими, хто порушує правило устійнених публічних походів, — а може наша діяспора тільки бере участь у своїх походах, а не у маршах за права меншин, негрів, жінок, — „Беркут", ще вчора наш із тризубом і своїми хлопцями (які, до речі, говорять по-українському), раптом перетворився в омонівців з озвірілими очима. Ця фраза швидко оббігла всі статті і всі роздумування. Ховати людину, — а то й високого достойника Церкви й політв'язня — без пляну, на тротуарі, між газетним кіоском та автобусною зупинкою — де ж тут логіка? І де ж тут будь-яка гідність? Дехто хвалив УНСО, хлопців у камуфляжі, які були озброєні камінням проти свого власного „Беркута". Каміння наприкінці XX століття?! Тут стільки логіки, скільки було у польської кінноти проти німецьких танків. А дівчатка — дівчатонька у вишиванках і зі сльозами на довгих віях, чи в тому роля освіченого жіноцтва, чи це для них гідна політична поведінка?

Мені пригадалася подібна церковна подія початку 70-их років. Коли у Філядельфії висвячували на католицького єпископа Івана Стаха, відомого опікуна українців у переселенчих таборах Німеччини, ті самі українці демонстрували під катедральним собором проти хіротонії. Причина лежала у незгодженні з церковною політикою між Українською Католицькою Церквою та Патріярхом Йосифом Сліпим. Демонстранти вважали своїм обов'язком оборонити принцип, а не людину, яка їм робила добро. А аргументів Єпископа Стаха не слухали, раптом визнавши в ньому ворога справи. І ще мені пригадався Йосип Гірняк наприкінці 60-их років, коли той взяв мене за одну руку, а свою паличку — в другу, втікаючи від „патріотів", які накинулись на нас усно та з кулаками за те, що ми зустрічалися із зрадниками народу типу Дмитра Павличка. Була тут логіка, чи ознаки шалу?

Американці відзначають 75-ту річницю надання права голосу жінкам дискусіями про участь жінок у громадському, політичному та економічному житті країни, про саму ролю жінки, про змінену ролю чоловіків. І зовсім не дивуються, що стільки часу треба, щоб втілити конституційні зміни в життя. Демонстраціями і святим обуренням не вкоріняться зміни в суспільстві.

Та на відміну від шістдесятих років, я змогла забути шал, ввійшовши у цивілізовану атмосферу амбасади України в ЗСА. Четверта річниця незалежности України відзначалась в амбасаді України у Вашінгтоні достойно і гідно, з участю вашінгтонської державної, дипломатичної та українсько-етнічної громади. Свято, але вже звичне свято країни, котра не мусить радіти, що вона йде власним кроком. Все, як кажуть в Україні, нормально. Щоб лиш не вибухнув якийсь шал, який може порушити делікатний баланс держави та суспільства, що вилонюється зі старих невільничих структур.

Перед Україною, як і перед жінками, простелюється вже не шлях боротьби, — бо він пройдений, — а праця втілення нових можливостей в життя, і в себе самих.

Рекордовий „Кооперативний веселий день"

Цьогорічний „Кооперативний веселий день", що відбувся в неділю, 6-го серпня ц. р., на Оселі в Равнд Лейку біля Чикаго, пройшов всі сподівання: прибула маса народу, понад 2,000. Багато молодих подруж з дітьми, багато молоді, багато новоприбулих з України. Були і вимкові гості — новий генеральний консул Віктор Кирик зі своїми співробітниками і дружинами, прибули вперше (12 осіб) працівники „Авіялінії України", посадниця містечка Равнд Лейк, частий гість на українських імпрезах, асистент губернатора Ілліной Дж. Едгара від етнічних контактів Пет Міхальскі.

Вітає консул України Віктор Кирик; зліва: директор Богдан Ватраль, дир. Омелян Плешкевич, почесний президент, д-р Іван Лесейко, член Дирекції, сидить президент Роман Мицик, позаду д-р Роман Борняк голова Управи оселі Ірина Камінська

Фрагмент оселі

Були бажані дарунки: для дорослих — парасольки, сині з жовтою кооперативною емблемою, для дітей — різнородні забавки і морожене на патичку. Вже при в'їзді всі дорослі отримали картки-білети на парасольку. Крім того були ще корисні оферти для перенесення сальда візи з іншого місця до каси „Самопоміч", були сертифікати на 25 дол. для відкриття нового конта дітям і молоді, була цікава програма, добра музика, різноманітна їжа відбиванкові ігри, дитячі забави і танці для бажаючих, а над усе настрій гарного літнього дозвілля під зеленими парасолями старих дерев, на приязних розмовах, зустрічах, а на кінець льотерійні виграші, емоції.

Розпочався цей день о год. 11-ій Св. Літургією, яку відправляв Владика Михаїл Вівчар, Єпископ Української Ктолицької Епархії в Чикаго. Проповідь була сповнена сердечністю, теплотою. Після Літургії президент Кооперативної Каси „Самопоміч" в Чикаго Роман Мицик офіційно відкрив це традиційне кооперативне свято гарним привітом, а музична група „Джерело" доповнила привіт сильними музичними акордами. З привітами виступили: згадані на початку офіційні гості: генеральний консул В. Кирик, посадниця міста і асистентка Пет Міхальскі. Вітав господарів, організаторів і всіх присутніх о. крилошанин Іван Кротець, настоятель собору свв. Володимира і Ольги.

Після обіду розпочалась мистецька програма: виступили гостинно співуча група від релігійно-церковного згромадження п'ятидесятників з релігійною програмою, мистецький керівник Богдан Мальський, прибув і пастор Матвіїв і відома в Чикаго улюблена група „Джерело", яка виступила з окремим концертом зі солістами Наталею і Богданом Кисіль. Вони також допомагали у веденні програми Зеновієві Маринцеві, вміло переплітаючи музикою слово мовлене, часто дотепне. „Джерело" також пригравало до танців.

Окрема програма була для дітей. Займалася дітьми Олександра Мудра. Великою симпатією втішався у дітей кольоровий паяцик, який бавив дітей перезвими штучками і витівками. Відбиванкова площа мала своїх окремих гравців, і глядачів, які тісно оточили площу. Багато хто, зокрема діти, плюскались у воді, при березі озера, шукаючи прохолоди.

Приятелі Олімпіяди 96, користаючись громадою, продавали українську олімпійську символіку.

Раніше, як в попередні роки, розпочався „ритуал" льотереї. Завдяки постанові Дирекції, що кожен, хто відкривав нове конто цього року, діставав кілька льотерійних квитків, мабуть подвійно збільшилось число членів.

Найбільша нагорода припала членові з філії й Ню Джерзі, — 1,000 дол. Три нагороди були по 300 дол., а 40 по 100 дол. Всі виграші, як і попередніх років, виграли члени рідної Кооперативної Каси „Самопоміч".

З приходом вечора поволі пустошіла оселя. Група з української летунської лінії з жалем покидала танцювальну площу коли під'їхав автобус. „Ми б ще і ще бавилися", — сказав хтось з їхнього гурту і далі „це вперше за три роки, як приземлюємося на американському континенті, ми були запрошені на таку гарну імпрезу", пролунало з ноткою жалю в голосі.

Висновок напрошується сам: не жаліти труду і старань для організування імпрез для єднання, для зустрічей. І як це добре, що про черговий „Веселий день" думалося вже від Нового Року, що створений комітет прислуховується до побажань членів. Парасолі вже раз були, бажання було ще раз повторити. Члени Дирекції, працівники цього дня служили іншого рода послугами своїм членам, членам громади. Бо по суті чикагський кооперативний день має широке громадсько-національне підґрунтя. В цьому саме додаткова вартість, яку варто плекати.

Дирекція, працівники, всі хто натрудився у приготуваннях і проведенні цього кооперативного свята, мають право на сатисфакцію і вдоволення. За цілість відповідає комітет на чолі з Павлом Олексюком .

Ірина Камінська

Тривають...

(Закінчення зі стор. 1)

В. Троценкові. М. Тун також висловив своє захоплення з приводу „пам'яті і чесності" В. Троценка.

Генерал Д. Волкогонов припускає, що американці, яких В. Троценко бачив у шпиталі, могли бути членами залоги бомбардувальника, збитого совєтами 6-го листопада 1951 року поблизу Владивостоку.

М. Тун запевнив, що комісія доведе свою працю до кінця, тобто до з'ясування всіх випадків, пов'язаних з перебуванням американських вояків на території Росії.

ЧЕТВЕРТІ...

(Закінчення зі стор. 2)

до всіх релігійних об'єднань, не допустить використання силових засобів вирішення міжконфесійних протиріч.

Є ще один принциповий аспект гуманітарної політики держави — ставлення до ідеалів і цінностей минулого періоду. Серед них чимало таких, які не виправдали себе, не витримали випробування часом. Разом з тим, ми не можемо бездумно відкидати все, що було зформовано попередньою історією, особливо такі цінності, як здоровий колективізм, здатність, на жертовність в ім'я загальнонаціональних цілей, готовність самовіддано захищати батьківщину. Саме тому, якщо народне свято було сприйнято в суспільстві — урочисте святкування 50-річчя звільнення України від фашистських загарбників та ювілей перемоги у великій вітчизняній війні, — треба, щоб і надалі ці традиції зберігались як наше загальнонаціональне надбання.

Глибока повага до першовитоків, до власних коренів, до діянь дідів та батьків, до отчих могил, любов до рідної землі і в славі, і в біді, прагнення творити добро, творення добра в ім'я народу та держави — це ті складові патріотизму, які вкрай необхідні сьогодні для будівництва нової України, його животворне джерело для нинішніх і прийдешніх поколінь у нашій багатющій історії, славетних іменах, які складають гордість народу, уособлюють собою Україну. Серед них сяє у віках ім'я Богдана Хмельницького, 400-річчя від дня народження якого ми незабаром відзначатимемо, як наше загальнодержавне свято. До цього ювілею засновано нагороду Президента України „Орден Богдана Хмельницького". Напередодні 50-річчя Великої Перемоги його удостоєна група ветеранів за особистий героїзм і мужність у роки Другої світової війни.

Користуючись нагодою, хотів би подякувати українським спортсменам, які своїми перемогами, зокрема, і на міжнародних змаганнях, утверджують Україну у світовому співтоваристві, здобувають їй славу.

Серед головних досягнень нашої молодої держави — прорив у зовнішній світ. Сьогодні Україна відіграє важливу роль у розв'язанні міжнародних проблем, є впливовим чинником в европейській стабільності та безпеці. Значно розширились і збагатились її зовнішньополітичні зв'язки, активізувались міжнародні контакти в різних сферах, склалося доброзичливе ставлення до неї у світі, утверджується міжнародний образ України як стабільного і передбачуваного партнера з виваженою і прогнозованою політикою. Твердо дотримуючись принципів миролюбної політики, держава працює над розбудовою власного оборонного комплексу, структур державної безпеки. Їх стан сьогодні ще не задовільняє нас повною мірою. Ми будемо реформувати Збройні Сили з метою їх модернізації, приведення у відповідність із нашою оборонною доктриною, створення систем її надійного соціального забезпечення. Це питання треба вирішувати у стислі строки, оскільки в армії ускладнюється соціально-психологічна атмосфера, поглиблюється розрив між сучасним науково-технічним рівнем озброєння і реальними можливостями українських військ.

Особливо хочу відзначити і величезний внесок України у справу планетарного маштабу — звільнення людства від найбільш загрозливої на сьогодні зброї масового знищення. Добровільна відмова третьої за ядерним арсеналом держави від цього страхіття двадцятого століття не має прецедентів і наочно демонструє перед усім світом глибоко миролюбну, прогресивну сутність української держави.

Отже, Україна є, вона динамічно формує свою державність, і Україна буде. З третьої спроби Україна як

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНСЬКИЙ...

(Закінчення зі стор. 1)

Після відспівання українського і амери-канського національних гимнів свято відкрив і провадив ним Андрій Ластовецький, попросивши на початку до молитви присутнього на залі пароха української католицької церкви св. Юра о. Патрикія Пащака, ЧСВВ. Відтак А. Ластовецький відчитав привітання з нагоди четвертої річниці Незалежности України, що наспіло від Президента ЗСА Билла Клінтона, а до вступного слова попросив президента УАКРади Уляну Дячук. Вона в коротких словах проаналізувала пройдений шлях молодої держави і ствердила, що Україна робить поступ і з кожним роком краще утверджує свою незалежність та ставить рішальні кроки для введення ринкової економії. Закінчила вона своє слово щирими вітаннями Президентові України Леонідові Кучмі, його Урядові, а зокрема усьому трудолюбивому українському народові.

Головну доповідь на святі виголосив надзвичайний і повновважний посол, постійний представник України до Організації Об'єднаних Націй, Анатолій Зленко, в якій він подав точний перегляд подій в Україні від початку існування незалежної держави, висвітлюючи вичерпно усі ясні та темні моменти пройдених чотирьох років. Він однак з повним оптимізмом ствердив, що ті чотири роки заклали надійну основу для дальшого розвитку країни і утвердили віру, що Україна осягне гідне місце як серед країн Европи, так і у світовому співтоваристві. Зі закликом до об'єднання, яке змінить незалежність України, і зі щирими привітаннями для зібраних представників української громади закінчив А. Зленко своє глибоко продумане слово, яке присутні прийняли гучними оплесками.

В дальшій програмі представниця Бюра губернатора стейту Ню Йорк в Олбані О. Вознях відчитала проклямацію з нагоди 4-ої річниці Незалежности України, видану губернатором Джорджем Патакі.

Після вечері, в часі якої ведучий програмою А. Ластовецький представив головних гостей, в тому числі 25 членів української дипломатичної служби в Ню Йорку, які прибули зі своїми дружинами, розпочалася мистецька частина, в якій брали участь бас-баритон Ярослав Гнатюк з України і меццосопрано Калина Чолган із ЗСА. Солісти виконали окремі програми з українського і світового репертуару і своїми голосами немов ще раз засвідчили соборний вихід на світову арену української культури.

Заключне слово на тих святкуваннях виголосив, як завжди палко та із поетичним нахилом, президент УККА адвокат Асколь Лозинський, закінчуючи його поезією все актуального Василя Симоненка: „Коли мечами злоба небо крає і кришить твою вроду вікову, і тоді з твоїм ім'ям вмираю, і твоєму імені живу!"..

Молитва до Всевишнього з уст пароха Українського Православного Собору св. Володимира о. протопресвітера Володимира Базилевського залишила у всіх присутніх віру, що Всевишній матиме і в черговому році у своїй винятковій опіці нашу молоду державу у її змаганні закріпити себе на кожному відтинку.

У саму річницю Дня Незалежности в четвер, 24-го серпня, вимково велике число чужинецьких гостей — представників місій до ООН і приятелів України, як також українців із усіх головних організацій міста Ню Йорку відвідало приміщення Постійної Місії України до ООН, де при вході вітали їх прийняттям в дипломатичних колах звичаєм постійний представник України при ООН А. Зленко з дружиною, генеральний консул України в Ню Йорку Віктор Крижанівський з дружиною і генеральний директор Авіялінії Україна в ЗСА Микола Кравець з дружиною.

Чужинецькі гості мали нагоду дістати при тому інформаційний листок англійською мовою виданий Постійним Представництвом з цієї оказії, де був короткий перегляд подій від 1991 року.

Але навіть із цими писаними інформаціями, відчувалося брак одного короткого слова у часі гостини або принаймні тосту на честь України англійською та українською мовами, щоб тим підкреслити причину того зібрання. Про це нагадував тільки національний прапор, що маяв гордо у цей вечір на будинку Представництва.

Господарі прийняття в представництві України до ООН від лівa А. Зленко, Л. Крижанівська, Л. Зленко, І. Кравець, М. Кравець і В. Крижанівський, в дні 24-го серпня.

ВИСТАВА „ЛЮБИЙ БАЛАМУТЕ" В ПАССЕЙКУ НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ

Запланована на суботу 9-го вересня вистава п'єси „Любий баламуте" в Пассейку з незалежних причин відкликана.

Пам'ятаймо досвід центральної Ради

В день 4-ої річниці відновлення незалежної Української держави у Києві, в Будинку вчителя, колишньому будинку Центральної Ради, відбулося урочисте освячення пам'ятної дошки та меморіяльного барельєфу, що увічнює знаменну подію — проголошення в 1917 році Центральною Радою Української Народної Республіки. В урочистостях взяли участь екс-президент України Л. Кравчук, останній президент УНР в екзилі М. Плав'юк, голова ОУН (Б) і Конґресу Українських Націоналістів С. Стецько, відомі політичні, громадські діячі, вчені — В. Чорновіл, І. Драч, К. Морозов, М. Жулинський, М. Горинь, А. Лупиніс, А. Трубайчук, Я. Яцків, Г. Якунін та інші, представники української діяспори В. Мазур, С. Ільницький, громадськість столиці України, гості, що приїхали на урочистості до Києва.

Головував на зібранні академік НАН, голова Ініціятивного комітету увіковічення знаменної події Я. Яцків.

Право відкрити барельєф надано Леонідові Кравчукові та Миколі Плав'юку. У своєму виступі Л. Кравчук наголосив, що у демократичних сил попереду ще чимало роботи в ділянці утвердження незалежної Української держави та запровадження правового і конституційного ладу в Україні.

Лейтмотивом виступу М. Плав'юка був заклик до всіх патріотичних українських сил, як на теренах України так і за її межами, всебічно активізуватися в розбудові Української держави і утвердженні національної ідеї на ґрунті історичного досвіду попередників нинішнього покоління.

Гучними оплесками зустріли присутні виступ ветерана української діяспори з Канади С. Ільницького, члена КНК, який ініціював збирання коштів на встановлення барельєфу. Він сказав, що на зміну медовому місяцю і евфорії 1991 року прийшли нелегкі будні, але в той самий час запевнив усіх присутніх, що у цій повсякденній праці українська діяспора, як завжди, буде йти разом з материком.

В. Чорновіл резюмував у своєму виступі, що Україні не дано третього історичного шансу утвердити свою незалежність, це є останній шанс збудувати нову Україну з єдиною церквою і єдиною мовою.

Як відомо, ідея встановлення барельєфу на вшанування знаменної події була висунута на першому зборі КУН. Підкресливши цей факт, Слава Стецько закликала демократичні сили більш цілеспрямовано боротися за владу і бути достойними послідовниками тих, хто утверджував незалежну Україну в 1917 році.

Ініціятивний комітет для відзначення проголошення Центральною Радою Української Народної Республіки на чолі з академіком Я. Яцківим утворено 27-го листопада 1994 року на пам'ятному засіданні з нагоди 60-их роковин з дня смерті президента УНР, видатного українського діяча і вченого, першого Голови Центральної Ради Михайла Грушевського.

На жаль, і позитивний, і гіркий досвід Центральної Ради сьогодні не у повній мірі використовується ні попередніми, ні нинішніми владними структурами України. Надзвичайно слушно пролунали в залі слова першого президента УНР М. Грушевського, які зачитав професор А. Трубайчук, про необхідність дистанціювання від Москви і згуртування усіх демократичних сил в ім'я незалежної України: „... У великих боях родяться великі діла... Ми мусимо йти, бо спинити походу не можна... Мусимо жертвувати всім, щоб урятувати найдорожче... самостійність і незалежність нашого народу. Мусимо згромадитись коло цієї мети всі, скільки нас єсть свідомих і відданих інтересам нашої батьківщини... Відложити всі партійні й групові ріжниці, всі міркування про партійні вигоди й інтереси"...

Із святкувань Дня Незалежности України в Києві: Військовики вишикувалися в поході.

Барельєф, що встановлено у вестибюлі Будинку вчителя, виконали скульптор-дипломат Української Академії Мистецтв Руслан Русов та архітектор Віктор Свистун. Загальне керівництво проектом здійснював професор, народний художник України, автор надгробку Михайла Грушевського на Байковому кладовищі Іван Макогон.

Благодійні внески на виготовлення і встановлення барельєфу надійшли від ветеранів Першої дивізії УНА з Канади, української громади в Канаді, Фонду ім. Симона Петлюри у ЗСА і Канаді, Фонду „Відродження" (Г. Гаврилишин), Фонду сприяння розвиткові культури і мистецтва (Л. Кравчук), Президії НАН (Б. Патон) та ряду інших фундацій та установ.

На закінчення урочистостей усі присутні в єдиному пориві надхненно проспівали стрілецьку пісню „Червона калина".

Працівники Центральної освітянської бібліотеки, що знаходиться в Будинку вчителя, до 4-ої річниці проголошення незалежної України підготували книжкову виставку „Немає кращої землі, ніж та, що зветься Україна", в якій висвітлено етапи героїчних змагань за волю України.

Павла Рогова,
директор Центральної освітянської бібліотеки,
Анатолій Трубайчук,
професор Українського державного педагогічного університету ім. Драгоманова

Микола Горбаль, Михайло Горинь і члени УРП маршують у День Незалежности України

(Світлини Х. Лев)

Молодь з квітами біля пам'ятника Т. Шевченкові.

Створено об'єднання ветеранів

Ще з січня цього року, зв'язавшись з друзями зі Спілки Політичних В'язнів України, я як представник тих, хто воював у складі совєтської армії проти фашистської Німеччини, йдучи назустріч п'ятдесятиріччю Другої світової війни, висунув думку про організацію об'єднання ветеранів усіх військових сил, що дорожать незалежністю України. Відкинувши всі -різновидності поглядів, заслуг чи помилок тих чи інших — ми повинні об'єднатися для спільної мети та спільної праці побудови й відродження рідної нам усім української держави. Спочатку це виглядало нелегким завданням. Переборовши чимало суб'єктивних і ідеологічних перешкод, нам вдалося скликати обласну конференцію на 28-го квітня ц. р.

На конференцію прибуло 350 делеґатів (91 — від УПА, 131 — від учасників „Вітчизняної війни", 61 — від політв'язнів, 10 — від представників Першої Дивізії УНА, 26 — від репресованих, п'ять — від учасників польської армії, що боролася проти німців у 1939 році, один — від січових загонів, що боролися проти мадярів на Закарпатській Україні, два — від совєтських військових частин, що боролися проти фінів, п'ять — від учасників совєтсько-японської війни та один — від Руху опору у Франції).

На конференції зорганізовано Українське Об'єднання Ветеранів Другої Світової Війни (УОВДСВ), прийнято статут, обрано голову та сім його заступників і укомплектовано Раду об'єднання, що складається з представників усіх районів і міст Львівської области та представників організацій, що асоціюються з об'єднанням. Головою обрано Ігоря Юхновського. Голова та сім його заступників творять Президію Ради об'єднання.

Під час нарад конференції намічено плян участи у відзначенні 50-річчя перемоги над фашизмом. Усі справи діяльности висвітлювано об'єктивно під час доповідей та окремих виступів на тему „Україна в Другій світовій війні".

Цією конференцією підставлено стільця Ветеранам „Отєчєственної війни" у Львові в їхніх плянах відзначення 50-річчя перемоги над фашизмом.

Утвердження об'єднання відбувається, а боротьба з червоними силами далі продовжується.

Обласна влада Львівської области, зокрема Юрій Зима, станули на боці об'єднання, яке до речі, мало вже два виступи не телебаченні. 22-го червня його офіційно зареєстровано. Члени Президії розділили поміж собою обов'язки. Зенонові Слоті, що висунув і провів цю важливу ідею організації об'єднання, припало відповідальне завдання: ширити інформацію про об'єднання та організувати його сили.

Об'єднання покищо не має свого приміщення і користується домівкою Спілки Політичних В'язнів у Львові.

Зенон Слота

ЧЕТВЕРТІ....

(Закінчення зі стор. 3)

держава відбулася. Точку історичного повороту пройдено, і в якому б річищі не пішов розвиток України у найближчому майбутньому, повернення назад вже не буде. Попри усі недоброзичливості, пророкування щодо краху і нереальности української державности, ми вистояли найбільш нелегкий етап і стверджуємося, ми живемо. Так було і так буде, бо ми — великий народ. У нас є лише одне ім'я — ім'я її, України.

Ми закликаємо всіх, хто живе на нашій древній і прекрасній землі, об'єднати зусилля заради України, в ім'я побудови могутньої квітучої демократичної незалежної української держави.

Дорогі співвітчизники! Ще раз вітаючи вас зі святом, засвідчую найглибшу шану усім поколінням українського народу, які потом і кров'ю, власним життям вистраждали нашу державу. Складаю щиру подяку усім співвітчизникам за безмежне терпіння, розуміння того, що держава легко не будується, за самовіддану працю в ім'я майбутнього, в ім'я нащадків.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

✻ РОЗШУКИ ✻

СТАНИМИР ОМЕЛ'ЯН ТРОХИМОВИЧ, що проживає на Україні, Тернопільська обл. Теребовлянський р-н, с. Микулинці. Пошукує свого двоюрідного брата **СТАНИМИРА ВАСИЛЯ**, який проживає в м. **Монтреалі, Канада. Батьки Василя —КОНСТАНТИН і АПОЛОНІЯ СТАНИМИР**. Хто знав би про нього, прошу дати знати на число телефону:
1 (717) 489-6648
Орися Юровська (Америка)